

Таким чином, дана ситуація є вкрай загрозливою для капіталізації аграрного сектору, оскільки сільське господарство є найважливішою галуззю матеріального виробництва України: в народногосподарському комплексі України на ланку суспільного виробництва – сільське господарство – припадає близько 24,6% основних виробничих засобів, 14,4% валової суспільної продукції, 21,9% працівників народного господарства, сільськогосподарське виробництво формує 16—22% національного доходу країни.

Список використаних джерел:

1. Давиденко Н.М. Концептуальні підходи до капіталізації підприємств/ Н. Давиденко //Економічний часопис Східноєвропейського національного університету ім. Лесі України. – Луцьк: «Вежа-Друк. - 2016. - №1(5). – С.62-67.
2. Орехівський Г.А. Політекономія: Навч.посіб. / Г.А.Орехівський. – К.: Каравела, 2008. – 296с.

УДК 336.64

Дорофєєв Д.А.

аспірант кафедри фінансів, банківської справи та страхування

ДВНЗ «Університет банківської справи»

Шляхи посилення інноваційної складової розвитку небанківського фінансового сектору України

У сучасних умовах широкого розвитку набуває ринок фінансових послуг, які надають небанківські фінансові установи, що обумовлено потребою економічних суб'єктів у різноманітних послугах з метою ведення бізнесу, формування заощаджень і здійснення інвестицій [5, с. 42; 10, с. 9]. Зростання попиту на фінансові послуги зумовлює використання небанківськими фінансовими установами нових технічних рішень, технологій та засобів надання традиційних послуг, а також розроблення нових послуг і продуктів, які б максимальною мірою відповідали нагальним потребам споживачів, що

формує певне інноваційне середовище та відповідну структуру ринку небанківських фінансових послуг [1, с. 54; 3, с. 32].

Перевагами небанківських фінансових інститутів на ринку фінансових послуг є високий ступінь інклюзивності та інноваційності їх діяльності завдяки розгалуженій структурі установ, виконанню операцій на незначні суми, врахуванню потреб та інтересів окремих груп населення тощо. Це стосується, зокрема, страхових послуг, послуг недержаного пенсійного забезпечення, окремих видів кредитування, заощаджень та інвестування. У більшості країн світу небанківські фінансові установи відіграють надзвичайно важливу роль у структурі фінансового сектору, сприяючи як підвищенню доброту громадян, так і зростанню економіки країни загалом [4, с. 44; 6, с. 12; 8, с. 18].

Як свідчить проведений аналіз, частка небанківських фінансових установ у структурі фінансового сектору України складає близько 12,0%, що є відносно низьким показником, порівняно з більшістю європейських країн. Крім того, упродовж останніх років кількість небанківських фінансових установ постійно зменшується. Якщо на кінець 2015 р. в Державному реєстрі небанківських фінансових установ їх було зареєстровано 2239, то на початок 2018 р. – лише 1993, що на 11,0% менше. При цьому найвищими темпами відбувалось зменшення кількості кредитних спілок (-35,7%), страхових компаній (-18,6%), ломбардів (-13,9%) і недержавних пенсійних фондів (-11,1%).

Зменшення кількості небанківських фінансових установ свідчить про те, що в діяльності фінансового сектору України спостерігаються системні диспропорції, причиною яких є наслідки економічної та політичної кризи. Це, в свою чергу, призводить до зниження рівня забезпечення суб'єктів економіки фінансовими послугами та до зниження рівня їх доступності. Окремі види фінансових послуг можуть надавати й банки, але значна їх частка, наприклад страхові послуги та послуги недержавного пенсійного забезпечення, можуть бути надані виключно небанківськими фінансовими установами [7, с. 27; 9, с. 8].

З метою стимулювання розвитку небанківських фінансових установ у «Комплексній програмі розвитку фінансового сектору України до 2020 року»

передбачена підтримка їх діяльності шляхом розвитку конкуренції, посилення вимог до платоспроможності, капіталу та ліквідності, забезпечення прозорості ринку фінансових послуг, вдосконалення дозвільних процедур, а також вдосконалення механізмів регулювання і нагляду відповідно до міжнародних стандартів[2].

Враховуючи важливість небанківського фінансового сектору для вітчизняної економіки, на наш погляд, завданнями його подальшого розвитку повинні бути підвищення рівня капіталізації небанківських фінансових установ, вдосконалення структури їх активів і зобов'язань, запровадження фінансових інновацій на ринку небанківських фінансових послуг, зокрема, розширення можливостей для дистанційного надання послуг, використання електронних і «мобільних» грошей» на основі надання небанківським фінансовим установам права випускати та здійснювати обіг електронних грошей, а також розширення можливостей для використання фінансовими установами агентських відносин з юридичними та фізичними особами щодо надання фінансових послуг.

Список використаних джерел:

1. Жупанин В.В. Організація залучення заощаджень населення на основі випуску казначейських зобов'язань України / В.В. Жупанин // Фінанси України. – 2008. – №2. – С.44-58.
2. Комплексна програма розвитку фінансового сектору України до 2020 року. – Режим доступу: <https://bank.gov.ua/doccatalog/document?id=18563297>.
3. Міщенко В.І. Проблеми вдосконалення управління державними корпоративними правами / В.І. Міщенко, С.В. Науменкова // Економіка України. – 2002. – №5. – С.29-36.
4. Міщенко С.В. Проблеми оцінки впливу стабільності функціонування грошово-кредитної сфери на економічну безпеку країни / С.В. Міщенко // Фінанси України. – 2010. – № 7. – С.35-49.
5. Міщенко С. Визначення основних факторів розвитку та ефективності функціонування фінансового сектору України / С. Міщенко // Банківська справа. – 2008. – №4 (82). – С.31-47.

6. Науменкова С.В. Недержавне пенсійне забезпечення / С.В. Науменкова. – К.: Знання, 2010. – 66 с.
7. Науменкова С.В. Підвищення доступності фінансових послуг: актуальні питання регуляторної практики / С.В. Науменкова // Фінанси України. – 2013. – №10. – С.20-33.
8. Науменкова С.В. Оцінка впливу галузевої приналежності на рівень перспективної платоспроможності позичальника / С.В. Науменкова // Вісник НБУ. – 2005. – №7. – С.14-21.
9. Науменкова С.В. Функціонування недержавних пенсійних фондів на ринку фінансових послуг України / С.В. Науменкова // Фінанси України. – 2010. – №4. – С.3-16.
10. Шумило І. Теоретичні і практичні аспекти аналізу стану фінансової системи економіки / І. Шумило, Р. Лисенко // Вісник НБУ. – 2006. – №3. – С.6-11

УДК 336.1, 336.647

Зимовець В.В.

*д.е.н., ст.н.с. зав.відділу фінансів реального сектора
Державна установа «Інститут економіки
і прогнозування НАН України»*

Про сценарії адаптації бізнесу до макрофінансових дисбалансів

Упродовж останнього десятиліття фінансова система України пережила два потужні шоки, спричинені світовою фінансово-економічною кризою та війною із колишнім стратегічним партнером. Хронічна нестабільність спричинила скорочення пропозиції фінансових на внутрішньому ринку. Питання послаблення фінансового сектора детально розглянуті у наших попередніх роботах [1]. Мова йде про ресурсне виснаження фінансового сектора спричинене аномально високим рівнем державного боргу на тлі реалокатії заощаджень у тіньовий сектор та офшорні юрисдикції.